

HET VERDRIET VAN BELGIË - 04/04/04

Ik schat dat er met de leesbare gedeelten van het verdriet van België wel een boekje van honderd bladzijden vol te krijgen is (*Freddy De Schutter*)

Het belangrijkste motief in deze roman is het verlangen naar de moederschoot (het Oedipuscomplex) dat Louis van begin tot eind achtervolgt. De afwezige maar o zo begeerde moeder van Louis staat in deze roman voor alle

vrouwen van de wereld.

De grote boodschap van dit boek is een wantrouwen tegen elke ideologie en waarheid en een algemene aanklacht tegen domheid en goedgelovigheid. [...] Dit boek is een meesterlijk stukje moraalpoëzie. Alles wat pretendeert onwrikbaar waar te zijn moet gewantrouwd worden (*Chris Demeyere*).

“Belgen hebben geen geweten,” zie Claus uitdagend naar aanleiding van zijn in 1983 verschenen zedenroman; “ze hebben het altijd te druk gehad met overleven.”

De stijl van Claus, met al zijn flandricismen en sappig dialect, is altijd onderwerp van discussie geweest. [...] Over Conscience werd gezegd dat hij zijn volk leerde lezen; Claus leerde zijn schrijvende collega's hoe ze hun personages konden laten spreken (*Pieter Steinz*).

Schiep Tolkien een eigen wereld? Claus herschiep België. Barst 'The Lord of the Rings' van de spannende gebeurtenissen? 'Het verdriet van België' krioelt van de komische, ontroerende, geile en schokkende anekdotes. [...] Wie begint aan 'Het verdriet van België', wordt net als bij Tolkien in een heel nieuwe wereld getrokken, met eigen wetten en veel raadsels. 'Het verdriet van België' is het beste wat de Vlaamse literatuur in de twintigste eeuw heeft voortgebracht (*mc*).

Het lezen van dit boek maakt ons ongemakkelijk, alsof we geconfronteerd worden met ons eigen, vreemde stemgeluid op cassette of kijken naar een super 8-filmpje en weigeren toe te geven dat wij dat zelf zijn.

'The sorrow of Belgium is a long, dense, rich novel, intensely moral and poetic ... His characterizations of nuns, priests and long-suffering grandmothers are quite equal of anything Proust ever described.' (*The New York Times Book Review*)

Alle boekrecensies zijn het erover eens dat Hugo Claus een meesterwerk had geschreven. Maar ik vind deze pil niet om doorheen te komen. Het duurt maar en het duurt maar en ik zat maar te wachten tot het meesterwerk zich openbaarde. Helaas, dat gebeurde ook op de laatste pagina niet. Ik zal wel te

dom zijn voor dit boek, maar ik beschouw het als weggegooid leesweeken. Misschien moet je WO II ervoor meegemaakt hebben, mij kon het helaas geen moment boeien.